

« zurück blättern vor »

DRYJA subst. f., ab 1395. **1)** ‘drei Augen beim Würfeln’ – ‘trzy oczka na kostce do gry’: (1395) 1889 Lek II, SSNO *De Calenodio Drya*. o 1434 MHer VII s.90, SSNO *Wenceslas dictus Drya de Kolonia*. o Ende 15.Jh. MacDod 137, STP *Zly tho czynek kosthyrze schyadl, gdy po uschi do pyekla wpadł, nye pomoga mu y drygy[e], yusz tham w pyekle zmolą pygye*. o 1496 MMAe XVI nr 872, STP *binum quinque al. czynky et binum drya*. o 1544 BartBydg 45, KWIL *ternio – dryja*. o 1564 OrzQuin M, SPXVI *Ale iákobym z wámi Wárcaby grał / obiecałem wam był powiedzć o Esiéch / o Dryjach / o Quadrzech / o Cynkoch / y o inych Figurách*. o (1650) 1922 Gaw.Siel. 184 *Oprócz co się przy trynce dzień za dniem umyka, A przy dryjach godzina godzinę potyka*. o [LBel.] 1780 Włodek Sł, MAY *Dryia*. – STP, SPXVI, CN, TR, L, SWIL, SW (stp.), DOR (daw.). **2)** ‘Dreieck’ – ‘trójkąt’: [hapax] 1564 OrzQuin H4v, SPXVI *pytam co to iest Dryiá? Odpowiáda / iż Dryiá iest trzykátna Figura / ná trzy węgły tak rozłożona*. – SPXVI, L, SW (stp.), DOR (daw.). **3)** ‘Gespann aus drei Pferden’ – ‘zaprzęg trzykonny’: 1600 KlonWor 55, SPXVI *Komu wozá nie ciągnie processia koni. Iuż teraz tuzem iezdźić / y quatrem / y dryiá / Tylko owym należy co żebrácko żyiá*. o 1674 Kchow. Fr. 179, L *Co ociec iezdźił parą, czasem dryiá, to pan syn chowa koni processyá*. o [arch.] (1907) 1937 Łoz.Wł.Życie 209, DOR *Jeździło się szymem, kwatrem, dryjá, tuzem i esem: syz oznaczał zaprząg sześciokonny, kwatr czterokonny, dryja trzykonny, tuz parokonny, es jednokonny*. – SPXVI, L, SWIL (prze.), SW (stp.), DOR (daw.). o **Etym:** mhd. *drîe* subst. f., ‘drei Augen im Würfelspiel, Dreizahl, Dreiheit’, LEX. ♦ Die (mehrmals belegten) Wappen- und Personennamen können aus dem Tschechischen stammen; auch kann bei Inhalt 1 die tschechische Vermittlung nicht ausgeschlossen werden (vgl. jedoch BRÜCKNER SE, der *dryja* direkt aus dem Deutschen herleitet). Die Inhalte 2 und 3 sind wohl eigenständige polnische Entwicklungen.

« zurück blättern vor »